

Studia Bezpieczeństwa Narodowego
Zeszyt 22 (2021)
ISSN 1508-5430, s. 29-42
DOI:

Instytut Bezpieczeństwa i Obronności
Wydział Bezpieczeństwa, Logistyki i Zarządzania
Wojskowa Akademia Techniczna
w Warszawie

National Security Studies
Volume 22 (2021)
ISSN 1508-5430, pp. 29-42
DOI:

Institute of Security and Defense
Faculty of Security, Logistics and Management
Military University of Technology
in Warsaw

DZIAŁANIA POLICJI W CZASIE WYSTĄPIENIA SYTUACJI KRYZYSOWEJ – PANDEMII KORONAWIRUSA SARS-COV-2 (COVID-19) NA TERENIE WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

POLICE ACTIONS DURING A CRISIS SITUATION - THE SARS- -COV-2 (COVID-19) CORONAVIRUS PANDEMIC IN THE LUBUSKIE VOIVODESHIP

Dariusz Maciejewski

ORCID: 0000-0003-3735-1704

Waldemar Kaak

ORCID: 0000-0002-8210-5687

Akademia im. Jakuba z Paradyża

Wydział Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego

Abstrakt. Niniejszy artykuł ma na celu przedstawienie działań formacji służącej społeczeństwu i przeznaczonej do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego, jaką bez wątpienia jest Policja, w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowej, pandemii koronawirusa – Sars-Cov-2, wywołującej chorobę koronawirusa COVID-19. W artykule omówiono również rolę Państwa, w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa swoim obywatelom, poprzez uchwalenie odpowiednich aktów normatywnych regulujących funkcjonowanie służb, inspekcji, straży w ramach zarządzania kryzysowego. Podjęto również próbę zdefiniowania pojęcia bezpieczeństwo, jedną z podstawowych potrzeb człowieka, w tym przypadku, w czasie zaistnienia sytuacji kryzysowej, która niewątpliwie może powodować strach przed utratą najbliższych, lęk o zdrowie, chaos czy niepewność tego co będzie jutro. Szczególną uwagę skupiono na działaniu podmiotu wspomagającego (Policji), działaniu instytucji wiodącej (Sanepid), od pierwszego ujawnionego przypadku zachorowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, poprzez podejmowane działania zabezpieczające, koordynujące, wspomagające, aż po działania represyjne. Omówiono rolę Policji, w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa poprzez, wskazanie podstaw prawnych

jej funkcjonowania, ujęcia kadrowego, absencji, procedur postępowania opracowanych i wdrożonych w celu skutecznego działania służby w czasie zaistnienia sytuacji kryzysowych oraz przedłużających się w związku z nią działań. Przedstawiono działania podejmowane przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wielkopolskim, od pierwszego przypadku zaistnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zachorowania na Covid-19. Należy również podkreślić, iż przedmiotowy artykuł nie wyczerpuje wszystkich działań podejmowanych przez podmiot wspomagający, jak również nie opisuje wszystkich poziomów współpracy z innymi podmiotami, w tym z podmiotem wiodącym, min. z uwagi na fakt objęcia tych działań klauzulą niejawności.

Słowa kluczowe: sytuacja kryzysowa, bezpieczeństwo i porządek publiczny, procedury postępowania, działania policyjne, podmiot wiodący

Abstract. This article aims to present the activities of the formation serving the society and dedicated to protecting the safety of people and to maintaining security and public order, which the Police undoubtedly is, during a crisis situation such as the coronavirus pandemic - Sars-Cov-2, causing the COVID-19 disease. The article also discusses the role of the state in ensuring the safety of its citizens through the adoption of appropriate normative acts regulating functioning of services, inspections and guards as part of crisis management. An attempt was also made to define the concept of security, one of the basic human needs, in this case, during a crisis situation, which may undoubtedly cause fear of losing loved ones, fear for health, chaos or uncertainty about what will happen tomorrow. Particular attention was focused on the activities of the supporting entity (Police), the activities of the leading entity (Sanepid) from the first disclosed case of the disease in the territory of the Republic of Poland, through protective, coordinating and supporting activities, to repressive ones. The role of the Police in the internal security system of the state was also determined by indicating the legal basis for functioning, staffing, absenteeism, procedures of conduct developed and implemented for effective operation of the service during crisis situations and prolonged activities in connection with it. Actions taken by the Provincial Police Commander in Gorzów Wielkopolski from the first case of Covid-19 on the territory of the Republic of Poland. It should also be emphasized that this article does not exhaust all activities undertaken by the supporting entity and does not describe all levels of cooperation with other entities including the leading one due to the fact that these activities are classified.

Keywords: crisis situation, public safety and order, procedures, police activities, leading entity

Wstęp

Założeniem artykułu jest dokonanie wstępnej diagnozy w zakresie działań Policji w sytuacji zaistnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pandemii wirusa SARS-Cov-2 (Choroba koronawirusowa (COVID19) [online]. Źródło. Dostępne pod adresem: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019> [dostęp: 15.10.2021]) w jej pierwszych miesiącach wystąpienia, a tym samym zapewnienia gwarancji bezpieczeństwa obywateli artykułowanych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, art.5) przez Państwo.

W dniu 31 grudnia 2019 roku Krajowe Biuro Międzynarodowej Organizacji Zdrowia w Chińskiej Republice Ludowej zostało poinformowane przez Miejską Komisję Zdrowia w mieście Wuhan o przypadkach „wirusowego zapalenia płuc o nieznanym przyczynie” (Kalendarium reakcji WHO na COVID-19. Źródło. Dostępne pod adresem: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/interactive-timeline#event-0> [dostęp: 15.10.2021]). Tak w sposób oficjalny Świat dowiedział się o pandemii wirusa SARS-Cov-2, która to rozprzestrzeniła się na wszystkie kontynenty globu z niespotykaną w nowożytnej historii świata szybkością.

Państwo – niezależnie od położenia geograficznego na mapie świata, wielkości terytorialnej, struktury organizacyjnej, zamożności jej obywateli, znaczenia na arenie międzynarodowej – ma za zadanie realizację jednej z podstawowych potrzeb człowieka tj. zapewnienie bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo to pierwotna, egzystencjalna potrzeba człowieka. W hierarchii potrzeb podstawowych opracowanych przez Abrahama Masłowa zajmuje drugie miejsce zaraz po potrzebach fizjologicznych, związanych bezpośrednio z funkcjonowaniem organizmu ludzkiego (A. Masłow 2006, s. 76-83). Ogólnie potrzebę bezpieczeństwa można sklasyfikować jako potrzebę: pewności, stabilności, oparcia, opieki, wolności od strachu, lęku i chaosu, porządku, prawa i granic itd. (A. Masłow 2006, s. 66). Hierarchiczność potrzeb podstawowych opisana przez amerykańskiego psychologa, twórcę oryginalnej teorii motywacji i osobowości odnosi się do konieczności zaspokojenia określonych potrzeb. Oznacza to, że aby zaspokoić potrzeby wyższego rzędu, najpierw trzeba zaspokoić potrzeby niższego rzędu. Tak przedstawiona teoria przedstawia człowieka, który w pierwszej kolejności dąży do zaspokojenia potrzeb fizjologicznych, które są bez wątpienia najbardziej dominujące z nich wszystkich. Dopiero gdy ta zostanie zaspokojona, człowiek zaczyna interesować się kolejnymi, w kolejności potrzebami, w tym wypadku potrzebą bezpieczeństwa. Następne w kolejności to: potrzeba przynależności i miłości, potrzeba szacunku i ostatnia potrzeba samorealizacji. Uogólniając na potrzeby przedmiotowego artykułu, można założyć, że niezaspokojenie potrzeb podstawowych w ich kolejności może spowodować zablokowanie rozwoju jednostki i ograniczyć jej aktywność podejmowaną w celu zaspokojenia kolejnych potrzeb. Zaspokojenie podstawowej potrzeby bezpieczeństwa stało się zatem warunkiem funkcjonowania jednostki w społeczeństwie oraz współdziałania podmiotów powołanych do zapewnienia bezpieczeństwa na rzecz tego społeczeństwa. Innymi słowy rozwój jednostki jest możliwy wyłącznie w sytuacji, gdy ta potrzeba podstawowa jest zrealizowana.

Jak zatem definiować bezpieczeństwo? W literaturze przedmiotu można znaleźć wiele definicji tego słowa. Etymologia słowa „bezpieczeństwo” wywodzi się z łacińskiego określenia *Securitas*, które podchodzi z kolei od *Sine Cura* oznaczające wprost „bez pieczy”, „bez troski”. W tym sensie uwypatnia ono pierwotność zagrożeń w stosunku do poczucia pewności, czyli bezpieczeństwa (K. Ficoń 2020, s. 125). Najbardziej ogólną definicją bezpieczeństwa można znaleźć w Słowniku terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego „Stan, który daje poczucie pewności i gwarantuje jego zachowania oraz szanse na doskonalenie. Jedna z podstawowych potrzeb człowieka. Jest to sytuacja odznaczająca się brakiem ryzyka utraty czegoś co człowiek szczególnie ceni, na przykład: zdrowia, pracy, szacunku, uczuć, dóbr materialnych” (Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego, Wyd. 6, 2008. AON, Warszawa, str. 14).

Wyróżnia się m.in. bezpieczeństwo globalne, regionalne, narodowe, bezpieczeństwo militarne, ekonomiczne, polityczne, publiczne, wewnętrzne, społeczne, bezpieczeństwo fizyczne, psychiczne, socjalne, bezpieczeństwo strukturalne i personalne”

(Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego, 2008. Wyd. 6, AON, Warszawa, s.14).

Realizacją zadań wynikających z podstawowej potrzeby – bezpieczeństwa zajmuje się wiele wyspecjalizowanych instytucji państwa, w różnych jego obszarach. W czasie wystąpienia pandemii wirusa SARS-Cov-2 na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z zaistnieniem sytuacji kryzysowej¹ (ustawa o zarządzaniu kryzysowym, art. 3 ust.1) zgodnie z siatką bezpieczeństwa² (ustawa o zarządzaniu kryzysowym, art. 3 ust. 8) opracowaną przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa podmiotem wiodącym³ (*Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego, część B*) jest Minister Zdrowia, a instytucją wiodącą Państwowa Inspekcja Sanitarna. Pozostałe podmioty to podmioty wspomagające⁴ (*Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego, część B*), w tym min. Policja, Straż Pożarna, Straż Graniczna i wiele innych wchodzących w skład służb, inspekcji i straży zespolonych lub niezespolonych z administracją rządową.

Na potrzeby przedmiotowego artykułu skupiono uwagę na służbie wspomagającej działania instytucji wiodącej – w tym przypadku na działaniach Policji na terenie województwa lubuskiego od czasu pozyskania pierwszej informacji, o pierwszym przypadku zachorowania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Policja – podmiot wspomagający

Termin Policja jest zapożyczeniem z języka łacińskiego *politia*, a to z języka greckiego *politeia*, które oznacza obywatelstwo, państwo, rząd, od greckiego słowa *polites* – obywatel.

Policję powołano na podstawie art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku, w brzmieniu „Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości

¹ Sytuacja kryzysowa to sytuacja wpływająca negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska, wywołujące znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków.

² Siatka bezpieczeństwa to zestawienie potencjalnych zagrożeń ze wskazaniem podmiotu wiodącego przy ich usuwaniu oraz podmiotów współpracujących.

³ Podmiot wiodący to organ (instytucja), która ze względu na zakres kompetencji prawnych realizuje zadania kluczowe dla skuteczności działania w danej fazie zarządzania kryzysowego, najczęściej we współpracy z innymi organami (instytucjami) szczebla równorzędnego lub niższego, niepodporządkowanymi jej pod względem służbowym (zwanymi podmiotami współpracującymi). Rolą podmiotu wiodącego jest monitorowanie przypisanych mu zagrożeń, inicjowanie działań właściwych dla danej fazy zarządzania kryzysowego oraz koordynowanie przedsięwzięć wykonywanych przez podmioty współpracujące.

⁴ Podmiot współpracujący to organ (instytucja), szczebla równorzędnego lub niższego w stosunku do podmiotu wiodącego, niepodporządkowana jej pod względem służbowym, która ze względu na zakres kompetencji prawnych wspomaga działania realizowane przez podmiot wiodący w celu zapobieżenia eskalacji zagrożenia i zainicjowania odbudowy.

i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Misję Policji wyrażono w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji, który brzmi „Tworzy się Policję jako umundurowaną i uzbrojoną formację służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego”.

Policja odgrywa znaczącą rolę w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego z uwagi na fakt, że jest podstawową formacją służącą społeczeństwu do utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Policja jako formacja umundurowana i uzbrojona oraz zaopatrzona w regulacje prawne w sposób skuteczny i wystarczający posiada możliwości do zapewnienia bezpieczeństwa obywatelom. Jako jednostka uzbrojona, zdyscyplinowana, zhierarchizowana posiada możliwości zapewnienia ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, ale również zdrowia i mienia obywateli. Policja nie tylko w sposób administracyjny, ale zwłaszcza w sposób militarny zapewnia ochronę bezpieczeństwa społeczeństwu, gdy inne środki przestają być skuteczne.

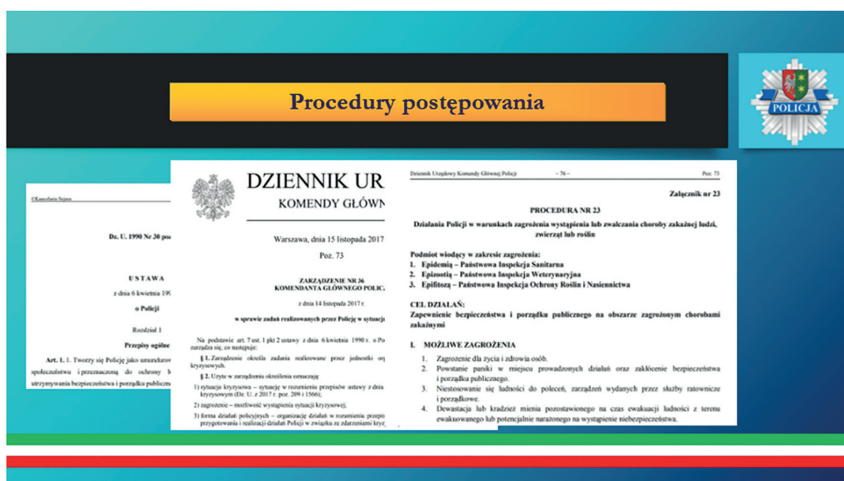
Obecnie Policja wg stanu na dzień 1 września 2021 roku posiada 103309 etaty policyjne, z czego zatrudnionych jest 98285 funkcjonariuszy Policji, wakatujące stanowiska to 5045. W przedstawionym zestawieniu (zdjęcie 1) nie uwzględniono liczby funkcjonariuszy Policji przebywających na zwolnieniach lekarskich, kwarantannach, izolacjach domowych, urlopach macierzyńskich i tacierzyńskich, policjantów po komisjach lekarskich – odchodzących na emeryturę – z uwagi na stan zdrowia. Pod uwagę należy również wziąć funkcjonariuszy dopiero co przyjętych do służby – przebywających na szkoleniach w ośrodkach szkolenia Policji lub oczekujących na takie przeszkolenie w miejscu zamieszkania. Funkcjonariusz Policji bez przeszkolenia nie może używać środków przymusu bezpośredniego, w tym m.in. siły fizycznej, kajdanek, pałki służbowej, broni palnej, a tym samym być dopuszczonym do pełnienia służby. Biorąc to wszystko pod uwagę liczba policjantów pełniących faktycznie, codzienną służbę jest zdecydowanie mniejsza i zależna od wszystkich powyższych okoliczności.

LP	Jednostka	stan		wakaty
		etatowy	zatrudnieni	
1.	Garnizony (KWP/KSP)	98 747	94 131	4 616
2.	Szkoły policyjne /bez WSPol/	729	677	52
3.	WSPol w Szczytnie	244	208	36
4.	Centralne Laboratorium	116	103	13
5.	Centralne Biuro Śledcze Policji	2 004	1 845	159
6.	Biuro Spraw Wewnętrznych Policji	334	308	26
7.	Centralny Pododdział Kontrterrorystyczny Pc	225	175	50
8.	Komenda Główna Policji	839	817	22
9.	Rezerwa etatowa KGP	71	0	71
	Razem:	103 309	98 264	5 045
10.	Stanowiska finans. przez samorządy lokalne	0	21	0
	Ogółem:	103 309	98 285	5 045

Zdjęcie 1. Zestawienie zbiorcze, ujęcie kadrowe – dane kadrowe Policji

Źródło: <https://dane.gov.pl/pl/dataset/540,dane-kadrowe-policji/resource/33445/tabele> [dostęp: 15.10.2021]

Na podstawie obowiązujących przepisów prawa, w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowej Policja uruchamia przyjęte procedury wynikające z posiadanych aktów normatywnych, w tym przypadku: Zarządzenia nr 36 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 listopada 2017r. w sprawie zadań realizowanych przez Policję w sytuacjach kryzysowych i Procedury Nr 23 wynikającej z tego Zarządzenia – „Działania Policji w warunkach zagrożenia wystąpienia lub zwalczania choroby zakaźnej ludzi, zwierząt lub roślin” oraz Procedury Nr 27 – „Działania Policji w przypadku przedłużających się działań”.

Zdjęcie 2. Procedura nr 23 do Zarządzenia nr 36 KGP z dnia 14 listopada 2017 r., w sprawie zadań realizowanych przez Policję w sytuacjach kryzysowych
Źródło: Opracowanie własne

Pierwszy przypadek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zachorowania na SARS-Cov-2 – działania służby wspomagającej

W dniu 2 marca 2020 roku podczas konferencji prasowej minister zdrowia prof. Łukasz Szumowski, poinformował o pierwszym przypadku osoby zarażonej wirusem SARS-Cov-2 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Pacjentem ZERO był Pan Mieczysław O., lat 66, mieszkaniec miejscowości Cybinka, w powiecie słu-bickim, w województwie lubuskim, który wraz z innymi osobami wracał do miejsca zamieszkania, autokarem z terenu Republiki Federalnej Niemiec. Pacjenta ZERO, po potwierdzonym zarażeniu wirusem, hospitalizowano w Szpitalu Uniwersyteckim w Zielonej Górze. Pozostałe osoby mające styczność z pacjentem ZERO – umiesz-czono w kwarantannie domowej. Łącznie na tym etapie wykonano 584 testy i tylko w jednym przypadku wynik był pozytywny (Pierwszy przypadek koronawirusa w Polsce [online]. Źródło. Dostęp pod adresem: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/pierwszy-przypadek-koronawirusa-w-polsce> [dostęp: 15.10.2021]). W tym samym dniu tj. 2 marca 2020 roku uchwalona została Ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, która weszła w życie z dniem 8 marca 2020 roku.

W dniu 9 marca 2020 roku Komendant Wojewódzki Policji w Gorzowie Wlkp., uruchomił Centrum Operacyjne do którego zadań m.in. należało:

- systematyczne analizowanie uzyskanych informacji o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz aktualizowanie danych o siłach i środkach policyjnych wykorzystywanych do działań na terenie woj. lubuskiego;
- ocena sytuacji i kalkulacja sił niezbędnych do utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- przyjmowanie meldunków o wydarzeniach, realizowanych zadaniach z jednostek terenowych Policji;
- zapewnienie właściwego obiegu informacji;
- przekazywanie jednostkom Policji woj. lubuskiego poleceń, decyzji podjętych przez Komendanta Wojewódzkiego Policji bądź jego zastępców;
- współdziałanie z podmiotami poza policyjnymi, w tym: Inspekcją Sanitarną Strażą Graniczną, Wojskami Obrony Terytorialnej, Wydziałem Zarządzania Kryzysowego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, Żandarmeria Wojskową, Strażą Miejską;
- bieżące przekazywanie informacji o prowadzonych działaniach do Komendy Głównej Policji, Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego (Źródło: WKS KWP Gorzów Wlkp., l.dz. WKS.062.15.2021.MK z dnia 22 marca 2021 roku - uzyskane w ramach dostępu do informacji publicznej).

Ponadto w tym samym dniu tj. 9 marca 2020 roku Premier Rzeczypospolitej Polskiej, wraz z ministrem zdrowia podjął decyzję o wprowadzeniu „kordonu

sanitarnego” polegającego na poddawaniu kontroli sanitarnej wszystkie osoby wjeżdżające do Polski z terenu Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Czeskiej. Punkty kontroli sanitarnej rozmieszczone zostały na przejściach granicznych w miejscowościach: Kołbaskowo, Olszyna, Jędrzychowice, Gorzyczki, w tym na terenie województwa lubuskiego w miejscowościach Świecko, Słubice, Kostrzyn n/O, Gubinie, Łęknicy, Olszynie. Do realizacji zadań wynikających z prowadzenia badań w ramach kontroli sanitarnej skierowano funkcjonariuszy Straży Granicznej, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Krajowej Administracji Skarbowej i Inspekcji Transportu Drogowego. Na czas prowadzonych działań przez funkcjonariuszy i inspektorów wprowadzono zmiany w organizacji ruchu mające na celu zwężenie, a tym samym spowolnienie ruchu kołowego w miejscach kontroli. Kontrolę sanitarną wprowadzono całodobowo. Od dnia 10 marca 2020 roku takie same zasady wprowadzono na granicy wschodniej Polski, czyli na granicach z Ukrainą, Białorusią i Federacją Rosją. Wprowadzono ponadto kontrole sanitarne w pociągach przekraczających granicę, portach morskich i lotniczych. Kontrole sanitarne polegały na pomiarze temperatury ciała osób przekraczających granicę oraz na wypełnieniu przez wszystkie osoby przekraczające granice Kart zawierających min. dane kontaktowe, dane osób towarzyszących w podróży, cel podróży. Dane te przekazywane były do urzędów wojewódzkich, następnie wprowadzane do systemu informatycznego. Wszystko po to, aby w przypadku wykrycia osób chorych, móc szybko dotrzeć do pozostałych podróżnych, z którymi pacjent miał kontakt (Kordon sanitarny n granicach Polski [online]. Źródło dostępne pod adresem: <https://jagiellonia.org/kordon-sanitarny-na-granicach-polskie-sluzby-beda-badac-pasazerow-przyjezdajacych-do-polski-z-zagranicy/> [dostęp: 15.10.2021]).

W pierwszym etapie wystąpienia pandemii na terenie województwa lubuskiego w okresie od marca do maja 2020 roku Policja realizowała zadania wynikające aktów normatywnych prawa powszechnie obowiązującego, a zadania te polegały m.in. na:

- ustaleniu zakresu współpracy i utrzymaniu stałego kontaktu oraz wymianie informacji z województwa i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych;
- kalkulacji sił i środków niezbędnych do realizacji zadań wynikających z wprowadzonych obostrzeń;
- prowadzeniu, wspólnie z właściwymi terytorialnie stacjami sanitarno – epidemiologicznymi, kontroli przestrzegania przepisów sanitarnych w środkach transportu zbiorowego, placówkach handlowych oraz innych miejscach, o których mowa w rozporządzeniach Rady Ministrów;
- koordynacji służb patrolowych w rejonie Szpitala Uniwersyteckiego w Zielonej Górze, gdzie na oddziale zakaźnym przebywają hospitalizowane osoby oraz jednoimiennym szpitalu w Gorzowie Wlkp;
- koordynacji i organizacji służb na punktach przywróconej kontroli granicznej w Świecku, Olszynie, Kostrzynie n/O, Słubicach i Gubinie oraz objęciu zabezpieczeniem punktów blokadowych – zamkniętych przejść granicznych;

- zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas protestów społecznych na przejściach granicznych w Świecku, które odbyły się w dniach 16/17 marca 2020 roku i 15/16 kwietnia 2020 roku;
- zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas protestów społecznych na przejściach granicznych w dniu 24 kwietnia 2020 roku: w Słubicach - w którym udział wzięło 100 uczestników, Olszynie – brak danych, Łęknicy udział wzięło 150 uczestników, Gubinie – udział wzięło 200 uczestników;

Zdjęcie 3. Protesty społeczne na granicy zachodniej Rzeczypospolitej Polskiej
Źródło: Opracowanie własne

- sprawdzeniu osób w miejscu zamieszkania lub pobytu – objętych kwarantanną – wspólne patrole z Żandarmerią Wojskową, Strażą Miejską, Wojskami Obrony Terytorialnej;
- kontrolowaniu środków publicznego transportu zbiorowego, placówek handlowych oraz innych miejsc wynikających z wprowadzonych obstrzeżeń sanitarnych;
- dobowym przekazywaniu informacji zbiorczych do Centrum Operacyjnego Komendanta Wojewódzkiego Policji przez podległe jednostki terenowe Policji w zakresie obecnej sytuacji epidemicznej na terenie poszczególnych powiatów;
- zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego w rejonie Domów Pomocy Społecznej na terenie województwa lubuskiego, w tym udzielenie pomocy w zakresie transportu podopiecznych DPS u których stwierdzono zachorowanie na COVID-19 do szpitali na terenie województwa lubuskiego;
- całodobowej wymianie informacji oraz współpracy z podmiotami pozapolicyjnymi tj. służbami, inspekcjami i strażami oraz Wojewódzkim Centrum

Zarządzenia Kryzysowego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego (Źródło: Odpowiedź WKS KWP Gorzów Wlkp., l.dz. WKS.062.15.2021.MK z dnia 22 marca 2021 roku - uzyskane w ramach dostępu do informacji publicznej).

Tabela 1. Liczba zabezpieczeń zgromadzeń⁵ (ustawa *prawo o zgromadzeniach*, art. 3. 1) w okresie od marca 2020 do marca 2021 roku, na terenie województwa lubuskiego

Zgromadzenia legalne	Zgromadzenia nielegalne
114	113

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WKS KWP Gorzów Wlkp., l.dz. WKS.062.15.2021.MK z dnia 22 marca 2021 roku - uzyskane w ramach dostępu do informacji publicznej

Tabela 2. Liczba skontrolowanych osób będących na kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych⁶ (ustawa *o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi*, art. 2 pkt. 12)

Marzec 2020 – luty 2021
2 004 997

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WKS KWP Gorzów Wlkp., pismo l.dz. WKS.062.15.2021.MK z dnia 22 marca 2021 roku - uzyskane w ramach dostępu do informacji publicznej

Tabela 3. Liczba skontrolowanych obiektów, w tym kontroli środków komunikacji transportu publicznego, placówek handlowych, dyskotek, wesel, salonów fryzjerskich i kosmetycznych, punktów gastronomicznych, stacji paliw, siłowni, parków, placów zabaw, muzea, kina, teatry, kościoły, plaże, obiekty rekreacyjne i sportowe, dworce, przystanki autobusowe

Dane gromadzone od dnia 21 sierpnia 2020 roku do dnia 22 marca 2021 roku
151 291

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WKS KWP Gorzów Wlkp., l.dz. WKS.062.15.2021.MK z dnia 22 marca 2021 roku - uzyskane w ramach dostępu do informacji publicznej

Tabela 4. Liczba nałożonych mandatów karnych kredytowanych (MKK) na osoby niestosujące się do reżimów sanitarnych wynikających z aktów normatywnych prawa powszechnie obowiązującego

Dane gromadzone od dnia 10 sierpnia 2020 do dnia 22 marca 2021 roku
2452

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WKS KWP Gorzów Wlkp., l.dz. WKS.062.15.2021.MK z dnia 22 marca 2021 roku - uzyskane w ramach dostępu do informacji publicznej.

⁵ Zgromadzeniem jest zgrupowanie osób na otwartej przestrzeni dostępnej dla nieokreślonych imiennie osób w określonym miejscu w celu odbycia wspólnych obrad lub w celu wspólnego wyrażenia stanowiska w sprawach publicznych.

⁶ *kwarantanna* - odosobnienie osoby zdrowej, która była narażona na zakażenie, w celu zapobieżenia szerzeniu się chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych i pkt 11a - *izolacja w warunkach domowych* – odosobnienie osoby chorej z przebiegiem choroby zakaźnej niewymagającej bezwzględnej hospitalizacji ze względów medycznych w jej miejscu zamieszkania lub pobytu, w celu zapobieżenia szerzenia się chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych

Policja zgodnie z obowiązującymi przepisami podczas działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zapobieganiem COVID-19 oraz innych chorób zakaźnych i wywołanymi nimi sytuacjami kryzysowymi, w codziennej służbie wykorzystuje następujące systemy informatyczne:

- System Wspomagania Dowodzenia (SWD),
- System Elektronicznej Sprawozdawczości Policji (SESPol),
- Krajowy System Informacji Policji (KSIP).

Ocena działalności Policji

Na podstawie realizowanych cyklicznie przez Fundację Centrum Badań Opinii Społecznej (CBOS) ocen działalności, w tym m.in. Policji, można wysnuć wniosek, iż przed wystąpieniem pandemii SARS-Cov-2, na początku roku 2020 Policja miała najwyższe na przestrzeni roku 2013 – 2020, notowania u obywateli Rzeczypospolitej sięgające 80% pozytywnych ocen, tylko 11% obywateli, w tym czasie oceniało prace Policji negatywnie. Załamanie pozytywnego wizerunku Policji zbiegło się z wprowadzeniem restrykcji przez Rząd wobec osób przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i egzekwowanie ich przez m.in. funkcjonariuszy Policji wspomaganych różnymi służbami i inspekcjami. Od tego czasu służba funkcjonariuszy Policji oceniana jest przez obywateli Rzeczypospolitej Polskiej negatywnie.

OCENY DZIAŁALNOŚCI POLICJI

Notowania policji są zbliżone do zarejestrowanych w styczniu. Z aprobatą o pracy policjantów wypowiada się ponad trzy piąte Polaków (62%), natomiast negatywnie ocenia ją ponad jedna czwarta (28%).

TABELA 16

Oceny działalności policji	Wskazania respondentów według terminów badań																		Zmiany I – III 2021		
	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021				
	III	IX	III	IX	III	IX	III	IX	III	VI	IX	III	IX	III	IX	III	IX	XII		I	III
	w procentach																				
Dobra	57	66	67	66	65	69	72	72	70	62	72	68	74	75	75	80	73	58	63	62	-1
Zła	29	23	22	22	22	18	16	17	16	25	17	17	15	16	15	11	17	29	27	28	+1

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Zdjęcie 4. Komunikat z badań Nr 38/2021 - Ocena działalności instytucji publicznych
 Źródło: https://cbos.pl/SPISKOM.POL/2021/K_038_21.PDF [dostęp: 15.10.2021]

Epidemia koronawirusa COVID-19 miała wpływ na poziom przestępczości w Polsce. Okazuje się, że liczba kradzieży w marcu 2020 roku, zmalała dwukrotnie w porównaniu z tym samym miesiącem roku ubiegłego. Podobnie jest w przypadku bójek. Przestępstw o podłożu seksualnym odnotowano nawet trzy razy mniej. Zwiększyła się natomiast liczba zabójstw. W 2020 roku w Polsce doszło do 641 zabójstw. To o ponad sto więcej niż w analogicznym okresie roku 2019. Dokonując

oceny pracy Policji na podstawie statystyk w 7 wybranych kategoriach przestępstw najbardziej dokuczliwych dla społeczeństwa tj. **bójka i pobicie, uszczerbek na zdrowiu, kradzież cudzej rzeczy, kradzież samochodu, kradzież z włamaniem, rozboje - wymuszenia rozbójnicze i kradzieże rozbójnicze, uszkodzenie mienia** można wysnuć wnioszek, iż w dużej części lekki spadek przestępczości w porównaniu do roku 2019 spowodowany był zamkniętymi obiektami użyteczności publicznej w tym: galerii handlowych, parków czy skwerów, siłowni, dyskotek, hoteli i wielu innych (Statystyka policyjna – przestępstwa kryminalne [online]. Źródło. Dostępne pod adresem: <https://statystyka.policja.pl/st/przestepstwa-ogolem/przestepstwa-kryminalne/7-wybranych-kategorii-p/122289,Przestepstwa-z-7-wybranych-kategorii.html> [dostęp: 15.10.2021]).

Zdjęcie 5. Przestępstwa z 7 wybranych kategorii - 7 wybranych kategorii przestępstw - Statystyka

Przestępstwa z 7 wybranych kategorii wg jednostek podziału administracyjnego kraju - przestępstwa stwierdzone, przestępstwa wykryte, % wykrycia.				
Jednostka podziału administracyjnego	Rok	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	% wykrycia
Polska	2020	222 061	99 003	43,9
Polska	2019	227 477	95 396	41,3
Polska	2018	221 343	88 649	39,3
Polska	2017	232 529	90 374	38,1
Polska	2016	269 214	97 217	35,4
Polska	2015	301 649	101 544	32,7
Polska	2014	344 015	118 736	33,5
Polska	2013	432 747	163 130	36,7
Polska	2012	477 639	190 442	38,9

Źródło: <https://statystyka.policja.pl/st/przestepstwa-ogolem/przestepstwa-kryminalne/7-wybranych-kategorii-p/122289,Przestepstwa-z-7-wybranych-kategorii.html> [dostęp: 15.10.2021].

Podsumowanie

Dziś nie sposób nie zauważyć kolosalnego zaangażowania, poświęcenia, profesjonalizmu w codziennej służbie funkcjonariuszy Policji na rzecz zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego wszystkim osobom znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jednym z tych zadań jest wykonywanie czynności w ramach podmiotu wspomagającego na rzecz minimalizacji zagrożeń i skutków związanych z pandemią wirusa SARS-Cov-2, wywołującego chorobę koronawirusa COVID-19. Niewątpliwie zagrożenie to, które na niespotykaną dotąd skalę sprawdza funkcjonowanie instytucji państwowych, w czasie zaistnienia sytuacji kryzysowej, powoduje wiele problemów, konfliktów, nieporozumień, agresywnych zachowań, ale również wzbudza pozytywne emocje, pomocy, wsparcia i zaangażowania w różne projekty. Trudno dziś dokonać całościowej oceny działania organów władzy, w tym działania Policji, zwłaszcza że czeka nas następny okres wytężonej pracy

związany z przewidywaniami specjalistów z zakresu chorób zakaźnych, iż nigdy nie „przezwyciężymy” tej strasznej choroby. Najprawdopodobniej będziemy zmuszeni jako ludzkość do przyzwyczajania się do skutków i następstw występowania chorób i ich mutacji z kategorii koronawirusy.

BIBLIOGRAFIA

- [1] Ficoń K., 2020. Propedeutyka bezpieczeństwa. Filozofia, nauka, fenomen, Bel-Studio, Warszawa.
- [2] Masłow A., 2006. Motywacja i osobowość, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa.
- [3] Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego, Wyd. 6, 2008. Akademia Obrony Narodowej, Warszawa.
- [4] Ścibiorek Z., Wiśniewski B., 2020. Bezpieczeństwo wewnętrzne, podręcznik akademicki, Wyd. 3, Toruń.
- [5] Kurdziel M., Bijak M., 2020. Działania policyjne w środowisku COVID-19. PZWL.
- [6] Odpowiedź Wydziału Komunikacji Społecznej KWP Gorzów Wlkp., l.dz. WKS.062.15.2021.MK z dnia 22 marca 2021 roku - uzyskane w ramach dostępu do informacji publicznej.
- [7] Akty prawne
- [8] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (DzU z 1997 r., nr 78, poz.4)
- [9] Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. - o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (DzU z 1985 r., nr 12, poz. 49).
- [10] Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (DzU z 1990 r., nr 30, poz. 179).
- [11] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (DzU z 2007 r., nr 89, poz. 590).
- [12] Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (DzU z 2008 r., nr 234, poz. 1570).
- [13] Ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (DzU z 2013 r., poz. 1635).
- [14] Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. prawo o zgromadzeniach (DzU z 2015 r., poz. 1485).
- [15] Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (DzU z 2020, poz. 374).
- [16] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (DzU z 2020 r., poz. 433).
- [17] Zarządzenia 20 Komendanta Głównego Policji z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie metod i form przygotowania i realizacji działań policyjnych w związku ze zdarzeniami szczególnymi (DzU z 2020 r., poz. 35).

Źródła internetowe

- [1] Choroba koronawirusowa (COVID19). Dostępne pod adresem: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019> [dostęp: 15.10.2021].
- [2] Kalendarium reakcji WHO na COVID-19. Źródło. Dostępne pod adresem: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/interactive-timeline#event-0> [dostęp: 15.10.2021].
- [3] https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1 [dostęp: 15.10.2021].
- [4] <https://dane.gov.pl/pl/dataset/540,dane-kadrowe-policji/resource/33445/tabele> [dostęp: 15.10.2021].
- [5] <https://www.gov.pl/web/zdrowie/pierwszy-przypadek-koronawirusa-w-polsce> [dostęp: 15.10.2021].

- [6] <https://jagiellonia.org/kordon-sanitarny-na-granicach-polskie-sluzby-beda-badac-pasazerow-przyjezdajacych-do-polski-z-zagranicy/> [dostęp: 15.10.2021].
- [7] https://cbos.pl/SPISKOM.POL/2021/K_038_21.PDF [dostęp: 15.10.2021].
- [8] <https://statystyka.policja.pl/st/przestestwa-ogolem/przestestwa-kryminalne/7-wybranych-kategorii-p/122289,Przestestwa-z-7-wybranych-kategorii.html> [dostęp: 15.10.2021].
- [9] <https://www.gov.pl/web/rcb/krajowy-plan-zarzadzania-kryzysowego> [dostęp: 15.10.2021].